

Stanisław Sławomir Nicieja

Kresowa Atlantyda

HISTORIA I MITOLOGIA MIAST KRESOWYCH

Tom

V

Sambor, Rudki, Beńkowa Wisznia,
Nadwórna, Bitków, Delatyn, Rafajłowa

SPIS TREŚCI

Wstęp. Ostatni świadkowie	5
Rozdział I. Sambor – miasto ogrodów	7
Bliźniacze miasta	8
Swat Jagiełły i królowa Bona	8
Samborska twierdza	10
Samborscy ogrodnicy	11
Caryca Polka	14
Dymitr Samozwaniec	15
Ambitny teść	16
Polacy na Kremlu	17
Pomnik „rozdartej ojczyzny”	20
Samborscy sokoli	22
Z Sambora w świat	24
Dwaj prezydenci Krakowa	25
Bracia Łozińscy	27
Rywal Sienkiewicza, kolekcjoner pamiątek narodowych	28
Tragiczny los pasjonata	30
Strome schody Artura Sandauera	34
Nieprzewidywalność komendanta Rokity	38
„Grasz jak Cajmer po północy”	40
Złote popiersie Lenina	43
Dyplomata i pisarz – Andrzej Kuśniewicz	44
„Mistrz” – dramat aktora	45
Świadek śmierci aktora	48
Zasady Leona Legaszewskiego	54
Michał Chmielowiec, ps. Sambor	60
„Przywieź mi witkę znad Dniestru”	67
Egzekutor gwiazdora Igo Szyma	74
Opolscy samborzanie	77
Fotograficzny zapis wypędzeń	79
Aptekarze i muzycy	90
Rodzina Lobosów	91
Malarz Gorzowa oraz historyk Zielonej Góry	98
Kresowe inspiracje Klenczona	100
Samborski autostopowicz	104
Strzałkowice samborskie	107
Rodzina Szołomiaków	111
Cmentarz Biskowicki	115
Samborscy strażnicy pamięci	116
Rozdział II. Fredrowskie Rudki i Beńkowa Wisznia	121
Spór Goszczyńskiego z Fredrą	122
Mauzoleum Fredrów	126
Rodzina Buraczyńskich	129
Profanacja mauzoleum Fredrów	132
Nielegalna wyprawa prof. Zakrzewskiego	134

Palec Fredry.....	135
Walka o kościół w Rudkach.....	136
Rozdział III. Nadworna – brama Gorganów	139
Rys dziejów miasta.....	139
Cetnerowie.....	141
Sylwester August Mirys – malarz nadworny.....	143
Mamut i nosorożec – sensacyjne wykopalisko.....	147
Pokucki epizod Henryka Rodakowskiego.....	153
Bitków – naftowe zaplecze Nadwórnej	154
W czepku urodzony.....	158
Gimnazjum w Nadwórnej.....	162
Hartwichowie z Tartacznej 22.....	172
Sztambuch Emmy.....	175
Męczeństwo ks. Józefa Smaczniaka.....	177
Zagłada nadworniańskich Żydów.....	182
„Szczęście” Emila Brigga.....	184
„Cudowna oberża” Wundermannów.....	185
Poczet nadwornian.....	189
„Cena strachu” bosmana Józefa Matiasa.....	193
Delatyn – rzykancki wypad	201
Nadwornianie w Opolu.....	208
Nestorka opolskich literatów.....	210
Niejęty w ewidencji.....	211
Syn ostatniego burmistrza.....	214
Klub Nadwornian.....	216
Piotr Lewicki – obrońca polskich pomników.....	217
Świadek z Nadwórnej.....	219
Pomnik – dzieło sztuki.....	220
Rycerz w żelazną zbroję zakuty.....	222
Życie codzienne w Nadwórnej.....	222
Opowieści Huculów.....	224
Radość wyzwolenia i dramat wygnania.....	224
Pollowie i Werschlerowie.....	226
Osiem córek Hołyńskich.....	232
Nadworniańscy aptekarze.....	237
Białokórcy i Wojnarowie.....	240
Legenda kina „Kraków”.....	242
Rozdział IV. Rzeczpospolita Rafajłowska	245
Patriotyzm „złotej młodzieży”.....	247
Legioniści Hallera.....	248
Na Przełęczy Legionów.....	251
Krzyż Legionów.....	253
Józef Mączka – książę poetów legionowych.....	261
„Samowarki” na trasie Nadworna-Rafajłowa.....	267
Bibliografia	272
Indeks nazwisk	274